

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3555/2021. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.874/2019/4. számú ítélete és a Kúria Pfv.I.20.874/2019/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük (dr. Bihary Tibor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. Indítványukban a Kúria Pfv.I.20.874/2019/4. számú ítélete és a Kúria Pfv.I.20.874/2019/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérték az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a sérelme miatt. Az indítványozók az Abtv. 61. §-ára hivatkozással kezdeményezték azt is, hogy az Alkotmánybíróság a jelen beadványukban támadott kúriai ítélet végrehajtásának felfüggesztése ügyében járjon el.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás és az általuk hozott döntések alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az indítványozók tulajdonában álló ingatlanok közelében az egyik mobiltelefon szolgáltató társaság (az ügy alperese, a továbbiakban: szolgáltató) jogerős építési engedély alapján 40 méter magas antennatartó tornyot és bázisállomást (a továbbiakban együtt: hírközlési építmény) épített, amit a fejlődő technika és az ahhoz igazodó fogyasztói elvárásoknak megfelelő hírközlési szolgáltatás nyújtása tett szükségessé a térség lefedettségének növelése érdekében. A torony tetején folyamatosan villogó vörös fényjelzés látható. A szolgáltató a tervezett hírközlési építmény konkrét helyszínéről több éven át egyeztetett a helyi önkormányzattal, a végleges helyszín mellett egyebek mellett a környezet gyér beépítettsége miatt is döntöttek. Az indítványozók lakóházak ingatlanjai a városközponttól viszonylag messze, a település közintézményeitől és a kereskedelmi hálózattól távol, a település olyan kies részén fekszenek, amelynek beépítettsége szórványos, a környéken lakóházak nem épültek. Az ingatlanok az autópálya közvetlen közelében találhatók, az autópálya tengelyétől mérten 60-400 méter távolságban, az utcában aszfaltburkolat és közvilágítás nem volt, a környék mindezek miatt ingatlanforgalmi szempontból a kevésbé kedvelt és keresett helyek közé tartozott.
- [4] 1.1. Az indítványozók keresetükben azt kérték a bíróságtól, hogy az ingatlanjaik közelében létesített hírközlési építmény miatt a szomszédjogi szabályok megsértésével a tulajdonukat képező ingatlanok forgalmi értékének csökkenése címén kötelezze a szolgáltatót kártérítés megfizetésére. Az első fokon eljáró bíróság az indítványozók keresetének annak jogalapja és összecszerűsége tekintetében is helytadott, és a kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően a szolgáltatót kártérítés fizetésére kötelezte. Indokolása szerint az irányadónak tekintett bírói gyakorlat a túrési küszöböt meghaladó szükségtelen zavarásként értékeli a perbeli torony közeli telepítését a kilátáselvonás, az intimitás elvesztése, az adott környezetbe nem illő, tájidegen létesítmény látványa, az erősebb szél esetén hallható zaj és az egészségre gyakorolt hatásától való félelemmel együtt járó ellenérzés miatt. A bíróságok – emelte ki az ítélet indokolása – vonatkozó és irányadó döntéseikben állást foglaltak arról, hogy a „sérelmet szenvedettek egyfelől magántulajdonuk zavartalan használatához, másfelől a mobilszolgáltatók az üzleti, gazdasági tevékenységük folytatásához fűződő érdekét mérlegelve összhatásában a zavarás szükségtelen, mert túllépi az általános, észszerű, számítható tűréshatárt”. Ezt figyelembe véve és erre tekintettel a kártérítési felelősség megállapításához szüksége jogellenes magatartás – a szükségtelen zavarás – tényét a bíróság az előtt folyamatban lévő perben is megállapíthatónak találta. A bíróság megítélése szerint ezt a megállapítást alátámasztották a felek személyes meghallgatása során elhangzottak és az előzetes bizonyítás keretében az indítványozók által beszerzett szakvélemény is. A kárfelelősség alóli kimentés körében a bíróság rámutatott,

hogy a szolgáltató „hiányos tényelődása” miatt nem volt megállapítható a bíróság részéről az, hogy milyen előnyök és milyen hátrányok kellő körültekintéssel és gondossággal történő mérlegelését követően dőlt el, hogy a hírközlési építmény éppen az adott ingatlanon kerül megépítésre, holott ezek bizonyítása a szolgáltató érdekkörébe esett, a sikertelenség terhét pedig neki kell viselnie. A bíróság egyebekben a szolgáltató tanúbizonyításra és hírközlési igazságügyi szakértő kirendelésére irányuló indítványát elutasította.

- [5] A szolgáltató fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, indokolása szerint a járásbíróság a rendelkezésére álló peradatok alapján helytállóan, a vonatkozó törvényi szabályok által lehetővé tett mérlegeléssel állapította meg, hogy az indítványozók az ésszerű tűrési határt meghaladó sérelmet szenvedtek el a torony megépítése miatt, amelynek reparálása a szerződésen kívül okozott kár megtérítésére vonatkozó szabályok szerint lehetséges. A törvényszék ítéletében kifejtette, hogy meglátása szerint a szolgáltató csak állította, de nem bizonyította a következőket: miért nem lehetett meglévő elektronikus építmények felhasználásával másutt felépíteni a perbeli hírközlési építményt; nem volt más, állami tulajdonban lévő ingatlan, ahol a létesítmény jogszerűen megépíthető lett volna a lefedettségi követelmények mellett és azt sem, hogy az önkormányzat által felajánlott ingatlanok közül miért kizárólag a perbeli ingatlanon volt megvalósítható a beruházás. A bíróság megítélése szerint a szolgáltató akként tett volna eleget bizonyítási kötelezettségének, ha építésügyi igazságügyi szakértő kirendelését is kéri, és az építés jogi lehetőségeinek az értékelése állást foglalt volna arról, hogy a szolgáltató „ezt a hírközlési létesítményt úgy valósította meg, olyan helyszínen telepítette, amely a zavarást azzal tette szükségessé és az adott helyszínen elkerülhetetlenné, hogy sehol másutt nem lehetett volna ezt a lefedettség növelést elérni”. A bíróság álláspontja szerint „az ilyen szomszédjogi zavaráson alapuló kártérítési perekben a vizsgálat tárgyát alapvetően az képezi, hogy miért éppen a perbeli feleknek kell elszenvedniük ezt a zavarást”. A bíróság szerint az, hogy az objektum a maga nemében színvonalasan került megtervezésre és természet-azonos anyag, a fa felhasználásával kivitelezésre, mindennek előtt a műszakilag szükségszerű magassága folytán még nem teszi azt az adott építészeti-természeti környezetbe illő alkotássá, továbbá rámutatott arra is, hogy a szolgáltatás közérdekű jellege vitathatatlan – erre is figyelemmel elégséges az indítványozók pénzbeli kárpótlása –, azonban értéknövelő tényezőként az érintett ingatlanok tulajdonosai szempontjából nem vehető figyelembe, annak az indítványozók érdekkörében felmutatható csekély haszna miatt.
- [6] A szolgáltató felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az indítványozók keresetét elutasította. A Kúria ítéletében – egyebek mellett – kiemelte, hogy a szomszédjogok állított megsértésére alapozott jogvitákban a tulajdonos és mások érdekeinek az összemérésére és egyeztetésére van szükség, amelynek során „a szükségképpen ellentétes érdekek kiegyenlítése mentén húzható meg a tulajdonos használati jogának korlátja” és utalt arra is, hogy ennek eldöntése minden ügyben egyedileg, az eset összes körülményeinek az összevetése alapján történhet meg, és elsősorban a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. A Kúria rámutatott arra is, hogy az ilyen, építéssel kapcsolatos kártérítési perekben a bírói gyakorlat is számol azzal, hogy „a társadalmi együttélés folytán, így a szomszéd tulajdonosoknak az ingatlan használata során is bizonyos zavaró hatásokkal együtt kell élniük, a zavarás pedig az általános értékítélet szerinti tűrési küszöbhez mérten minősül szükségesnek vagy szükségtelennek. A tűrési küszöb megítélése esetenként változó, a zavarás jellegétől, a technikai fejlődés adott állásától és az érintett lakókörnyezet sajátosságaitól függően, és bírói mérlegelés eredményeként állapítható meg, hogy a zavarás szükséges mértékű vagy az azt meghaladó szükségtelen mértéket, vagyis az ésszerű tűréshatáron kívüli-e.” A támadott ítélet szerint a zavarás ténye önmagában nem alapoz meg kártérítési felelősséget, a perbeli ingatlanok esetleges értékcsökkenésének kérdését pedig csak azt követően kell vizsgálni, ha a bíróság – mérlegelési jogkörében eljárva – a zavarás szükségtelenségére következtet, a zavarás fennállta tehát egy bizonyításra szoruló ténykérdés, míg annak szükségtelen volta a bíró mérlegelési tevékenységét igénylő jogkérdés.
- [7] A perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a torony létesítésével a zavarás ténye megállapítható, de – folytatja az ítélet indokolásában a Kúria – „In]em hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a feleperesek ingatlanjai bár felparcellázott kertvárosi lakóövezetben helyezkednek el, de – az autópálya közelsége miatt – ez a terület szinte teljesen beépítetlen, gyéren lakott, a környéken számos elhagyott vagy erősen elhanyagolt ingatlan, helyenként szemét és törmelék található. Mindezekből következően elsősorban az alperes által választott helyszín környezetének – az autópálya láthatósága, az annak forgalma által okozott folyamatos zajhatás, a szabad szemmel is látható erőmű és olajfinomító létesítmény közelsége miatt – a mai állapotában is ipari jellege miatt a zavarás szükségtelenségét nem lehetett megállapítani. A környezetbarát szempontokat előtérbe helyező, faborítású és színű, a meglévő környezeti adottságokhoz alkalmazkodó, attól nem idegen létesítmény

a perbeli egyedi esetben – az adott, ipari jelleget mutató környezetben – nem lépi túl az általános, észszerűen számítható tűréshatárt, így nem fejt ki szükségtelen zavaró hatást” – összegezte következtetésének eredményét a Kúria, majd végezetül ennek konzekvenciáit levonva rögzítette, hogy minekutána az ügyben a szolgáltató terhére a zavarás szükségtelensége nem volt igazolható, ebből kifolyólag a törvényben a kártérítés fogalmának egyik eleme, a jogellenesség hiányzik, ezért az indítványozók keresetét el kellett utasítani. A kúriai ítélet egyebekben rögzíti azt is, hogy az indítványozók felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

[8] 1.2. Azt indítványozók a Kúria alkotmányjogi panaszukban is támadott ítélete ellen kiegészítés iránti kérelmet nyújtottak be, hivatkozva arra, hogy a Kúria ítélete nem jelölte meg a hatáskörét megalapozó jogszabály-helyet és tényeket, álláspontjuk szerint ugyanis a Kúria felülvizsgálatra vonatkozó hatáskörét szabályozó törvényi rendelkezés alapján a felülvizsgálati kérelmet hatáskör hiányában nem bírálhatta volna el, mivel a per tárgya szomszédjogok megsértésének megállapítására irányul. Kifogásolták továbbá, hogy a Kúria felülvizsgálati ellenkérelmük előterjesztésére nem határozott meg konkrét határidőt, valamint azt is, hogy ellenkérelmüket a Kúria figyelmen kívül hagyta. A Kúria az indítványozók kiegészítés iránti kérelmét elutasította, ennek indokolásában rámutatva arra, hogy az indítványozók által felvetett kérdések egyike sem tartozik abba körbe, amely esetekben a törvény az ítélet kiegészítését lehetővé teszi. Mindezzel együtt is a Kúria végzésének indokolása rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadása előtt hatáskörét hivatalból vizsgálta és ennek során megállapította, hogy a jogvita nem szomszédjogi ügy, hanem kártérítés megfizetése iránt indított vagyoni jogi per, és miután a felülvizsgálati kérelemmel vitatott érték meghaladja a törvényben megjelölt értékhatárt, ezért a jogerős ítélet felülvizsgálható. A végzés indokolása szerint miután az ügyben alkalmazandó eljárási törvény ezt nem írta elő, így a Kúria hatáskörét megalapozó jogszabály-helyet és tényeket az ítélet indokolásában nem szükséges megjelölni, ennek ellenére, illetve ettől függetlenül is a Kúria megítélése szerint ítélete indokolásának [44] bekezdésében utalt a per tárgyára. Az indítványozók másik felvetésére is érdemben reagálva állapította meg a Kúria, hogy a vonatkozó törvényi rendelkezés a felülvizsgálati ellenkérelem előterjesztésére határidőt nem ír elő, az tehát mindaddig előterjeszthető, ameddig a Kúria magát a felülvizsgálati kérelmet nem bírálta el. Ezen túl a kúriai végzés indokolása azt is rögzíti, hogy a Kúria a felülvizsgálati ellenkérelem előterjesztésének lehetőségéről az indítványozókat megfelelően tájékoztatta, illetve az indokolás arra is kitér, hogy az ellenkérelemben foglaltakat ítéletének meghozatalakor azért nem vehette figyelembe, mert az a Kúriához az ítélethozatalt követően érkezett.

[9] 1.3. Az indítványozók ezt követően fordultak az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlásra való felhívásának eleget téve, kiegészített és átdolgozott beadványukban előadják, hogy megítélésük szerint a Kúria a felülvizsgálati eljárás során megsértette a fegyverek egyenlőségének elvét, a pártatlan elbírálás követelményét, megszegte a hatáskör vizsgálatára vonatkozó szabályokat, és mindezek az eljárási hibák és hiányosságok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelméhez vezettek ügyükben. Ezen állításuk alátámasztásaként az indítványozók jogsérelmük lényegét a következőkben jelölik meg. A Kúria – nézetük szerint – a törvényi tilalom ellenére fogadta be a szolgáltató felülvizsgálati kérelmét, mivel a vonatkozó rendelkezések alapján a szomszédjogi ügyekben felülvizsgálatnak nincs helye, és ügyüket a Kúria csak utóbb minősítette kártérítési tárgyú ügygé jogszabálysértő módon. A Kúria határidő tűzése nélkül hívta fel az indítványozókat felülvizsgálati ellenkérelmük előterjesztésére, és a szolgáltató által kezdeményezett felülvizsgálati kérelemről anélkül döntött érdemben, hogy bevárta volna az indítványozók ellenkérelmét, illetve a Kúria „határozatában letagadta az ellenkérelem benyújtását”. Az indítványozók érvelése szerint a támadott bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglaltakkal azért ellentétesek, mert a szolgáltató olyan jogorvoslati lehetőséggel élt az ügyben, amelynek igénybevételét a törvény egyébként kizárja, illetve ezt a problémát a bíróság „jogcím-váltással küszöbölte ki” és az indítványozók erre vonatkozó jogorvoslati kérelmét „alap nélkül” utasította vissza. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joguk sérelmét az indítványozók szerint a kúriai ítélet azáltal okozta, hogy annak ellenére, hogy szerintük az eljárás során ők bizonyították, hogy rendelkezési jogukat sértő károkozás történt a szolgáltató részéről, ami tulajdonuk értékcsökkenéséhez vezetett, a Kúria „kellő szakismeret hiányában” mégis számukra hátrányos döntést hozott az ügyben készült szakvélemény felülbírálatával.

[10] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.

- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a szerinti ügyekben a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság főtárgára az indítványozókat az alkotmányjogi panaszban támadott kúriai ítélet vonatkozásában igazolási kérelem benyújtására hívta fel, miután megállapítható volt, hogy kérelmüket az abban támadott ítélet vonatkozásában a kézhezvételtől számított 107. napon terjesztették elő. Mivel az Alkotmánybíróság az egyesbíróként meghozott IV/201-7/2020. számú végzésében az indítványozók igazolási kérelmének helyt adott, ezért az indítványozók alkotmányjogi panaszát mind a támadott végzés, mind pedig a támadott ítélet vonatkozásában az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben benyújtottnak kell tekinteni. A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. A további rendes jogorvoslattal már nem támadható ítélet és végzés az eljárás érdemében hozott, illetve az eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható. A kérelmezők alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük – mivel a támadott döntésekkel lezárt eljárásban felperesek voltak – fennáll.
- [12] 2.2. A kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeknek részben eleget tesz, tartalmazza ugyanis a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozók indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás kezdeményezésének indokait (a bíróság eljárása és döntése alapvető jogok sérelmét okozta); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő kúriai döntéseket; d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései és a XIII. cikk (1) bekezdése]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett kúriai döntés az indítványozók álláspontja szerint miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét és semmisítse azt meg.
- [13] Mindazonáltal az indítványozók az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában alkotmányjogi érvekkel, alkotmányjogilag releváns indokolással nem támasztották alá kérelmüket. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „[i]ndokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelménynek, annak elbírálására nincs lehetőség” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. A kérelmet tehát e vonatkozásban nem lehetett érdemben elbírálni.
- [14] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az egyéb törvényi feltételeknek megfelelő alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utaljon. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [15] Fentiek kapcsán az Alkotmánybíróság elsőként egyrészt arra emlékeztet, hogy – amint arra az indítványozók is utaltak kérelmükben – a testületnek részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmát illetően. Jelen ügy, illetve az indítványozók részéről jog-sérelmük alátámasztásaként felhozott érvek ehhez képest nem vetnek fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [16] Hangsúlyozza továbbá az Alkotmánybíróság azt is, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamilyen jog sérelme orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {ld. 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra kerül sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírói szervezet feletti szuperbíró szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]} A testület egy másik határozatában azt is rögzítette, hogy „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése egy processzuális alapjogot tartalmaz, amely elsősorban

a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti” [3181/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [42]]. Az Alkotmánybíróság elvi élel állapította meg azt is, hogy nem rendelkezik hatáskörrel arra sem, hogy az első fokon döntést hozó vagy a perorvoslati bíróság jogkörébe tartozó szakjogi illetve a jogági dogmatika körébe sorolt törvényességi kérdésekben állást foglaljon [ld. 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3098/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [28]].

- [17] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozók által benyújtott alkotmányjogi panasz célja szerint és tényleges tartalma alapján valójában a Kúria jogalkalmazásának, ezen belül is a tényállás megállapításának és bizonyíték-értékelésének felülbírálatát és az indítványban előadott törvényességi, szakjogi érvekre hivatkozással az ügyben döntést hozó Kúriától eltérő, azzal ellentétes következtetések levonását, végső soron egy számúra kedvező, újabb bírói döntés meghozatalának lehetővé tételét, előkészítését és megalapozását, azaz a per során beigazolódott szomszédjogi zavarás átminősítését, annak szükségtelensége megállapítását, ezzel a szolgáltató kárfelelőssége beálltának a kimondását kezdeményezi és várja az Alkotmánybíróságtól. Az Alkotmánybíróság azonban a fentiekben ismertetett gyakorlata alapján és az erre vonatkozó hatásköre hiányában mindezekről következetesen tartózkodik, hiszen a tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás lefolytatása, az eljárás eredményeként rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése, az így megállapított tényállás egybevetése az ügyben irányadó jogszabályi rendelkezésekkel, továbbá ennek alapján a döntés meghozatalához szükséges következtetések levonása, a szükséges mérlegelés elvégzése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amelyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához. Az Abtv. 27. §-a alapján kezdeményezett ügyekben az Alkotmánybíróság feladata nem az adott ügy elbírálása során felmerült és a bíróságok részéről eldöntött tény-, vagy jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt, jelen ügy kapcsán a bíróságok eljárására vonatkozó garanciákból fakadó minimumot számon kérje a jogalkalmazó bíróságoktól.
- [18] Jelen ügyben az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joguk sérelmeként alapvetően a jogági dogmatika körébe tartozó, törvényességi szempontú felvetésekkel igyekeztek alátámasztani ezen alapjoguk megsértését, így arra hivatkoztak, hogy a Kúria hatáskörének vizsgálatát mellőzve fogadta be az ellenérdekű fél felülvizsgálati kérelmét, konkrétan hibásan jelölte meg a per tárgyát, nem tájékoztatta az indítványozókat a felülvizsgálat ellenkérelem benyújtásának határidejéről, illetve érdemi döntését a felülvizsgálati ellenkérelem bevétele nélkül, annak ismerete hiányában hozta meg. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozók mindhárom kifogását tekintve a Kúria általuk támadott végzésében mindegyik felvetésükre kiterjedő választ kaptak, a Kúria ezen döntését is az annak érthetőségéhez és megalapozásához szükséges mértékben és mélységben, a kellő részletezettséggel indokolta, így lényegében érdemben elbírálta. Ami pedig az indítványozóknak a felülvizsgálati ellenkérelmük teljes figyelmen kívül hagyására („letagadására”) vonatkozó kifogását illeti, az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a támadott ítélet keltének dátuma a közokirat tanúsága szerint 2020. május 27., míg az indítványozók alkotmányjogi panasz beadványukban tett nyilatkozatuk szerint ellenkérelmüket 2020. május 28-án nyújtották be a Kúriához, amiből egyértelműen megállapítható a rendelkezésre álló iratok alapján, hogy az ítélelhozatalig a Kúria nem ismerhette az ellenkérelem tartalmát, így azt nem is tudta figyelembe venni döntése meghozatalakor. Az indítványozóknak a per tárgyának minősítésére, megjelölésére vonatkozó, – a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel való támadhatósága, illetve a Kúria ennek elbírálására vonatkozó hatásköre szempontjából lényeges – észrevételével kapcsolatosan az Alkotmánybíróságnak utalnia kell arra a tényre is, hogy a testülethez a jelen üggyhöz hasonló tényállásokra alapított keresetek (mobilátjátszó torony létesítésével összefüggésben szomszédjogok megsértésén alapuló kártérítési igény) kapcsán a meghozott bírói döntésekkel szemben kezdeményezett, a testülethez benyújtott panaszos ügyek mindegyikében a peres eljárások tárgyaként a „kártérítés megfizetése” és nem – az indítványozók által helyesnek tartott – a szomszédjogi jogvita került megjelölésre az eljáró bíróságok minősítése alapján, egységesen.
- [19] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint önmagában az, hogy az indítványozó pervesztes lett, azaz a Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltak és az eset összes körülményeinek mérlegelése alapján nem osztotta az alsóbb fokú bíróságok álláspontját a szomszédjogi zavarás szükségessége kérdésében, ezzel ennek a jogi mérlegelést igénylő kérdésnek az eltérő megítélése miatt az indítványozók keresetét elutasította, nem teszi az eljárást tisztességtelenné és emiatt nem válik az eljárás és a döntés önkényessé sem [ld. 3327/2014. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [15]].
- [20] Az Alkotmánybíróság tehát a fentiek alapján jelen ügyben nem talált olyan körülményt, vagy az indítványozó által az alkotmányjogi panaszában felhozott érvet vagy indokot, amely az általa hivatkozott alaptörvényi

rendelkezéssel, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

- [21] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak az indítványozóknak a végrehajtási eljárás felfüggesztése kérdésében nem kellett döntést hoznia.
- [22] 4. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést, és nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, azaz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumok egyikének sem, ezért az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. december 7.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2010/2020.

• • •